

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > נושאים בפרשה_014_וארא.תשעה

נושאים בפרשה_014_וארא.תשעה

וארא - אל ש-ד-י

אחד משמותיו של הקב"ה הוא שם ש-ד-י. מצינו בחז"ל שני דרשות דבר והיפוכו בשם זה.

בגמ' חגיגה יב ע"א דרשו - שאמרתי לעולם די. ומאיך מצינו (רש"י, בראשית יז, א) אני הוא שיש די באלהותי לכל בריה. כלומר שתכלית הבריאה גילוי אלוקות. ובזה השם גילה אלוקותו לכל בריה ובריה ויש כדי צורך לכולם. ורמז בשם זה שיש בו אותיות יש - יש די לכולם ומצד כך שורש שם ש-ד-י מלשון "יונקי שדים", שהוא מקום השפע הניתן מאם לבנה, וכל קיומו תלוי ביניקה זו. אולם שפע זה אינו מגיע בלא גבול ומדה, אלא באופן של די - כדי צורכו.

וקליפה למדרגה זו נקראת שד - שדים. וענינם כפול. כמ"ש (דברים לב, יז) - יזבחו לשדים לא אלוה. מחד להמשיך שפע יתר על המדה בבחינת (הושע ב, י) וכסף הרביתי לה וזהב עשו לבעל, 'די זהב' ריבוי יתר מכדי הצורך. אולם מאיך ענינם לצמצם השפע. פחות מכדי צורכו של המקבל, והם שורש התנועה - התפשטות, וצמצום - הסתלקות. ובקדושה - ההתפשטות, שפע שיש די לכל אחד. והצמצום, שיש כדי צורכו, ולא יתר על כן. ובקלקול ההתפשטות היא מעבר לכדי הצורך, והצמצום אינו גדול כדי צורכו של המקבל אלא צמצום כל הסתלקות השפע, והעדר גילוי, העלם, ולפיכך חסר בשפע. ואופן נוסף של קלקול הוא כאשר השפע נמשך למקום שאינו ראוי, מעין מ"ש חז"ל בגשמים שכאשר אין בנ"א ראויים לקבלו יורדים הגשמים במקום שאינו של ישוב ואין בהם צורך ותועלת בנ"א. ומצד כך נעשו שד מלשון שד וחמס כמ"ש (חבקוק א, ג) ושד וחמס לנגדי. כי כח הטוב נמשך למקום שאינו ראוי לשני זהו חמס - גזל, שהמקבל לוקח וקבל דבר לא לו.

וכאשר השפע נעשה ע"י האדם כנ"ל מצומצם ומתגלה רק חלקו נקרא בלשון תורה שדוף - כמ"ש (בראשית מא, כג) שדופות קדים. זהו שדוף שד-פו. פ"ו גימטריה אלקים מדת הדין, כנודע. כי מדת הדין של הקדושה הוא גבול וצמצום בקדושה והוא כפי הגבול הראוי לכל אחד. אולם מדת הדין דקלקול הוא צמצום מעבר השיעור הנצרך. וזהו שדוף. שד-פו, אלקים.

וזהו שאמרו בפרשה דידן וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי. מדת השפע הראוי הנצרך, לא יותר ולא פחות בבחינת "הון ורש אל תתן לי, הטרפני לחם חוקי". אולם בפסולת היוצאת מן האבות היה עשו הנקרא "איש שדה", מלשון שד, שפע היוצא לחוץ. כי השפע הניתן עם גבולות נקרא "בית", שיש לו מחיצות, וזהו מדרגת יעקב שקרא לביהמ"ק בית. ששם מקור השפע לכל העולם. אולם עשו שורשו בנחש שנאמר בו (בראשית ג, א) והנחש היה ערום מכל חית השדה, ועליו אמרו שנחש פורץ גדרו של עולם - עומד בין הגדרות. כלומר השפע יותר מן המדה, שהולך למקום אחר שאין ראוי.

אולם בני ישראל ביציאתם ממצרים זכו לשפע הראוי להם בדקדוק. וזה שכתוב (במדבר יא, ח) לגבי המן - והיה טעמו כטעם לשד השמן. שד ר"ת שמן דבש (כמ"ש רש"י) בבחינת שפע הראוי כל אחד לפי כוחו כמ"ש בגמ' ביומא, לזקנים כפי כחם לאנשים ולקטנים. וכן לצדיקים לחם, בינונים עוגות, רשעים טחנו בריחים (יעו"ש יומא עה ע"א). וזהו שם ש-ד-י, של קדושה שכל אחד יקבל כפי כוחו, בכמות ובאיכות.

Source: <https://bilvavi.net/shiur/ואראתשעח014ושאים-בפרשה>

Links

[1] <https://bilvavi.net/parsha.summary>